

Diplomitöö

Kahtes mälestuses
9. I. 1939
11. I. 39.
H. Kauri

Töö esitlus
5. XII. 38
E. V.

YARTU ÜLIKOOL
ÕIGUSTEABUSKAMER

9. jaan. 1939
nr 363.

Algmenetlus Jaapani 1890
kriminaalprotsessis.

A. A.
Foto.

A. Raidla
matr. nr. 12866.

Lehekord täpselt kokku
27. I. 1939.

Diplomitöö

Lühendid ja töö koostamiseks kasutatud kirjandus.

- JKS ja JKJK = Jaapani kohtute põhiseadustik ja kriminaalkohtupidamise sead (Das Gerichtsverfassungsgesetz und die Strafprozessordnung von Japan von Sr. Mannosuke Yamaoka und Sr. Otto Lerry, Berlin 1912.)
- Jrs = Jaapani vanglatsaadus (Gesetz über die Gefangenenanstalten.)
- R. Räägo = Kriminaalprotsessi eepiraamat, koostanud R. Räägo, Tartu 1907.
- Gleispach = Das österreichische Strafverfahren von W. Gleispach. Wien 1924.
- PKS = Poola kriminaalkohtupidamise seadus.
- Jks = Jaapani kriminaalseadustik.

Sisukord.

Lühendid ja töö eestamisel kasutatud täpandus l.c.s.

Algmenetlus.

§1. Algmenetlusest üldse	4.
§2. Algmenetluse liigitus	6.
§3. Aranduse organid	11.
§4. Aranduse algamine ja menetlus	13.
§5. Aranduse sulgemine, seistamine ja lõpetamine	30.
§6. Eeluurimise organid	22.
§7. Eeluurimise algamine	24.
§8. Eeluurimise menetlus	28
a) Säiloluse õigused eeluurimisel	49.
b) kahtu-uurija rakukord prokuratuuriga	50.
c) kaebused eeluurimistehingute peal	52.
§9. Eeluurimise sulgemine ja lõpetamine	55.

§1. Algmenetlusest üldse.

Algmenetluse ühisandeks on süüte olemasolu ja süüdlase kindlaksteegimine, et vastavalt sellele võiks asuda lõppmenetlusele.

Mitte alati pole kerge langetada otsust süüte ja selle kordasaalja kohta, kui andmed või tõendid on puudulikud või süüalune hoidub kohtu ette ilmumast.

On raske otsustada ainult nende kogutud tõendite põhjal, mis tunnistajate ja süüteoost kannatanute abil on lõppmenetlusele toimetatud. Sellepärast on määdapääsematu ja hädatarvilik, et ettevalmistava ühisandega kriminaaljalitarnisus peab enesest rötma algmenetlus.

Algmenetlusele peab selgitatama, kas

teotaras teos on olmas süüto tunnused ja kus kahtlusealustest rõikaid olla süüdlased teimejandud süütoos. Lõike seda ei saa selgitada araliikul kohtuistungil. Selles on raja koguda küllaldaselt täendeid, pannus teime raatlusi ning rөөtusi, mis selgitaksid süüto olemasolu ja süüdlasest ennast, ands rümarst siis kohtu säte.

Töendite puudumisel puuduvad ka olused, mille põhjal rõis alustada kriminaaljalitamisest.

Kohturөөtus - algmenetlus omab suure tähtsuse kohtutegevuses. Algmenetlusega lahendada - tane põhiline küsimus, kas anda süüaluse kohtu säte, s.o. kas asuda lõppmenetlusele või mitte.

Jaapani kriminaalprotsess omistab samuti küllaldasest tähtsust algmenetlusele, säetlades rümarst üksikasjalikes paragrahhes.

Ona loomu poolst ei erine Jaapani kriminaalprotsess kuigi palju Euroopa mandri protsessidest. Algmenetlus on ehitatud

uurlemise ehk inkrietiivoni põhimõttele, lõpp-
menetlus aga reistkonfliktile põhimõttele.

§2. Algmenetluse liigitus.

Lehtivad kriminaalprotsessid jagavad sug-
lipäraselt algmenetluse kahte ossa: arau-
dusiks ja eeluurimiseks. Samuti teeb
seda ka jaapani kkk., jagades algmenetlu-
se: järeluurimiseks (kōsa - die Nachforschung) ja
eeluurimiseks (yoshin - die Voruntersuchung).
"järeluurimise" asemel tarritatakse ka tüst
nimetust, nimelt arandusemenetluse
(sōsa - des Ermittlungsverfahren) mõistet,
suid esimest terminit tarritatakse enam.

Vastavalt süüto resusele rai kahte
lühile algmenetlus koosneb kas ainult arau-
dusest rai mõlemaist, s.o. arandusest ja
eeluurimisest.

See Eesti kks. on ekspresse rurbis öeldud
need kohtad, millised nõuared amet-

liku süüdistuse korras jälitat^{ta}ais asjus arandust ja eeluurimist rõi ainult arandust, siis Jaapani protsessis see on oeldud vaid kaudselt. Nii J.K.S. § 61 järgi kohtuminister määrab igaal aastal iga maakoh^{tu} juurde ühe rõi mitu kohtunikku, kes juhid eeluurimist kohtule allurais asjus. Sellist rõi järeldada, et maakoh^{tu}le¹⁾ allutatud ametliku süüdistuse korras jälitat^{ta}ad asjad nõuavad nii arandust kui ka eeluurimist. Sama ütleb ka J.K.K.S. § 62¹⁾, „kui maakoh^{tu} prokurör, lõpetanud järeeluurimise, leiab, et tege kuulub raskete kuritegude hulka, on kohustatud nõudma eeluurimise toimelamist.“

1) J.K.S. tunnab 4. liiki kohtuid: a) jaoskonnakohtus (Bezirksgericht), mis esineb esimese astme kohtuna ja kõrgeimas süütegudes; b) maakohus (Landgericht), esineb nii esimese astme kollegiaal kohtuna kurgete rõi raskete kuritegudes kui ka teise astme kohtuna jaoskonnakohtule allurais asjus; c) kõrgem maakohus (Oberlandesgericht), esineb teise astme kollegiaal kohtuna maakoh^{tu}le allurais süütegudes kui ka ~~jaoskonnakohtuna~~ ~~jaoskonnakohtule~~ allurais asjades; d) kõrgem kohtukoda (das Oberste Gerichtshof),

ja oskonnakohtule alluvad asjad nõuavad
 aga ainuüksi arandust ehk järeleuurimist.
 JKS § 16. loetleb terve rea süütegusid,
 mis lahendamiseks kuuluvad jsk-kohtule.

Nende süütegude hulgas mainitakse ka
 vargust, kui rüüasa kohta pole teinud
 eeluurimist. Seega jsk-kohtule alluvais as-
 jus eeluurimist ei teineta.

Siitpoolset erineb arandus eeluurimisest:
 JKKK järgi seisneb erinevus kõigepealt orga-
 nites, kus üht või teist soovitavad.

Reeglipäraselt teineta arandust
 prokurör, politsei- või administraatiivõi-
 mud, naga seda näeme JKKK §§ 46 ja 47.

Eeluurimist selle vastu teineta kohtu-uurija.
 Tüüsis erinevuses aranduse ja eeluurimise
 vahel on otstarb, mida taotleb üks või teine
 minetlus. Väga selgelt on see nälgende-
 tud Poola KKs mis-formuleerib aranduse üles-

õlles mõnede eranditega mis JKS §§ 37² ja 38 et nähtud
 kõrgemale maakohtule reisivõimikohaks ja JKS §§ 73, 75
 ja 77-79 mainitud süütegude eeluurimisel ja otsustamisel
 esimeses ja rüüasaes kohtuastmes. (JKS § 50).

ande järgmiselt: Aranduse otsarbes on selgitada, kas on süütega tõeliselt toimunud, keda selles kahtlustada ja kas on ametlikul süüdistajal küllaldast alust taotleda kriminaalkohtuliku järelevalve alustamist. (PKKs art. 243). Samasugune otsarve arandusel on ka loopami protsessis, olgugi et see pole siin nii selgesõnaliselt räägitud nagu Poola omas. Ka siin seisneb seluurimise otsarve selles, et arandusel ja seluurimisel seotud ning fikseeritud tõendite põhjal võiks otsustada, kas ande süüaluse kohta väite, s.o. kas arade lõppmenetlus või lõpetada kriminaaljäreltamine tõendite puudulikkuse või seaduslikkude tekituste tõttu.

Et seluurimine on võimalik ainult kindla süüaluse vastu, milline asjakuu antakse teha selgit rahet aranduse ja seluurimise vahel. Nii fKKK §69' ütleb, et nüüdsee kui kahtlusemaja on saanud prokurörit seluurimise taotleda, peab ta kahe raatme süüdistatule

Katse kohta ette ilmumiseks. Arvestades ka
 JKKK §§ 46 ja 66, võime ennist öeldud
 väidat uuesti korrata, et eeluurimine eeldab
 kindla süüaluse olemasolu.

Peale selgpoolmainitud erinevate aran-
 duse ja eeluurimise rahel olgu veel mai-
 nitud, et arandusel ei saa ronnatada
 tunnitajaid ja asjatundjaid ehk oskureid
 ega araldada aranduse protokolle kohtus.

Sellest eeluurimisteimingud seelures
 sohtalikkude teimingute hulka, mida rõi-
 dase ka kohtus araldada, nagu seda näeme
 JKKK § 189^a puhul.

§3. Aranduse organid.

Reeglipäraselt arandust teinud prokuröri! JKK §46 ütleb: Nüpea sui prokurör teotise, teadaande või kuulujuttude põhjal on süükoost teada saanud, peab süütegu järel uurima vastavalt tõenditele ja oluoludele."

Kuid prokurör võib lasta arandust teinutada ka kohtupolitseiametnikkudel.

Politsei- ehk kohtupolitseiametnikuks nimetatakse isikuid, kes on ametisse määratud politseinikede hulgast. Kõikudest ühelt poolt kohtuministri või prokuratuuriga ning teiselt poolt siseministri või provintsi valitsusasutistega ja kellel kohustus on täita kõiki prokuröri ülesandeid (JKS §4¹) Seda mitte kõik politseiametnikud pole õigustatud teinutama arandust, vaid ainult need, kes sellisesse on määratud, s. o. kohtupolitseiametnikud.

¹JKS §6 järgi on iga kohtu juures ~~on~~ prokuratuur, seega ka jsk-kohtu juures on prokuratuur, mida Eesti KS ei tunn.

Nii prokuröri abelidena ja tema juhtimise all reired juurdlust ehk arandust teimetada järgmised isikud kui kohtupoliitsei ametnikud:

1) politsei - peokomissarid, komisarid ja allkomissarid;

2) šandarmshritserid ja allshritserid;

3) saarte asuralistid;

4) kõrgemad ringkonna haldusametnikud;

5) mehaanikud;

6) linna- ja vallaseestseisjad.

Samasugaseid kohtupoliitsei õiguse süütegude jälitamisel ja aranduse teimetamisel omavad ka prefektid ja provintsi presidendid, rälja aratud poliitai prefekt ja provintsi president Tokiost. (Jkkk 34f)

§ 4. Stranduse algamine ja menetlus.

Kriminaaljalitamise algatajaks võivad olla eraisikud, ametisikud ja ametasutised, s.o. kõik need isikud ja asutised, kes pöörduvad prokuröri või kohtupolitsei poole ja teatavad soovitatud süüteo(s) (JKK § § 49, 52, 53). Kuid mitte alati pole prokuröri kohustatud juurdlema alustama teadaande põhjal, vaid seda ainult siis, kui on esitatud tõendeid või kui olusord seda nõuab. (JKK § 46)

Kui JKK § 49 järgi: "Iga isik, keda süütooga kahtlustatakse, võib esitada looteise prokuröri või kohtupolitsei ametnikule kas süüteo kordasaatmise või süüdistatule asukoha järgi." Kui looteis on esitatud kohtupolitsei ametnikule, peab rünnaku aktid edasi saatma, niipea kui võimalik, vastava kohtu prokuröri, välja arvatud "üleastumissüüteod", milleksid

§ Üleastumiseks loetakse sellist süütega mis karistuseks näeb ette kas arsti või rahatrehvi. (24.9.1895a seadus nr. 31.)

ta ise otsusega lahendada. (fxxx § 49). Taotisele tuleb juurde lisada võimalikult palju tõendeid. (fxxx § 50). Taotis peab olema kirjelik, allakirjutatud ja peitseritud. On lubatud ka suuline taotis, sel juhul tuleb rüüman rüügametnikule araldada, kes siis protokollis koostab milles mõlemad alla kirjutavad ja peitserid juurde lisavad. Kui taotleja ei saa alla kirjutada ega peitserit juurde lisada, tuleb sellist protokollis mainida. (fxxx § 53)

fxxx § 52 järgi: "Iga rüü rüü omarahituse ametnik, saanud teada süüteo kordesaatmisest ees ametikoostu täitmisel rüü kuulujuttude põhjal, on kohustatud kohe sellest teatama oma teenistuskoha prokuröörile. Taotis peab olema kirjelik, allakirjutatud ja peitseritud rüü rüü omarahituse ametniku poolt ning sisaldama võimalikult palju tõendeid teo kohta."

Mitte ainult süütoot saunatanuid ning

ziigi rõi omavalituse ametnikel pole aiu-
 üksi õigus algatada kriminaaljalitamis-
 vaid seda on õigustatud tegema kõik ri-
 kud, kel on olemas rõi kuulujuttude kaa-
 du saavad teada süütest. Sellist tuleb
 teatada kes prokuröörile rõi mõnel kohtu-
 poliitiametnikule vastavalt jkkk §§ 50-51
 (jkkk § 53). Teotist kui ka teadaannet
 võidakse esitada ka poliitiku kaudu. Teoräim-
 tul on õigus esitada teotist seadusliku vast-
 kostja kaudu. (jkkk § 54)

Lord esitatud teotist kui ka teadaannet rõi-
 daks alati kes tagasi rätte rõi muu-
 ta rüman antud seltsust, kusjuures aga
 süüdistatule jääb vastavalt jkkk § 13 eselju-
 tase nõudeõigus püüma. (jkkk § 55)

Nõgu seltoodust näha, kui prokuröörile
 on esitatud tõendid süüteo kordasatmisest,
 on kohustatud rümani kes ise rõi kohtu poliit-
 sei ametnikkude kaudu alustama arandust.

Juhtumil, kui on esitatud teadaanne, kuid

pole liatad juurde tõendeid, siis võib ar-
rata, et enne aranduse alustamist tuleb
prokuröri ülesandeks kohtupoliitsei ametnikule
sindlers teha, kas on teada andes mainitud
sündmus aset leidnud ja kas teos peitunud
süütoimuses.

Mis puutub aranduse toimimise korra-
s, siis on see üsikasjalikult käsitletud in flag-
ranti süütegade juures. In flagranti süüte-
ga on selline süütegu, milline arestatatakse ^{kohtu}
daseotmisel või kohu peale seadusest. (JXXX § 56). Seega in flagranti süüto pea-
mine erinevus harilikust süütoest seisneb
arestamise silmapilgus. Sama JXXX harilike
kude süütegade jaoks ei anna üsikasjalikke us-
eirja, siis arestades sel pool teodud süütegade
sarnasust, tuleb oletada, et in flagranti süü-
tegade kohta antud aranduse toimimise normid
on ka harilikele süütegadele rakendatavad.

Kui see nä on, siis võib prokuröri arandusel
ette võtta süüto ja süütegeja selgitamiseks

tunnistajate küsitlemisi, raatlusi, ottinguid ja
võtlusi. Sealjuures aga tuleb rõõsida aranduse
toimingute kohta koostada protokoll.

JKKK § 144¹ ütleb: „Aoe - kui ka järestonnakohta
prokurör, kui ta enne kohtu-uurijat saab teada
ei flagrantsest kuriteost² või maakohtule allu-
rast kuriteost, siis eelamata kohtu-uurijat, kuid
rümaselt sellist teatades, on kohustatud mini-
ma teo kohale ja alla võtma kõiki neid amet-
toiminguid, mis kuuluvad kohtu-uurija kom-
petentsi. Kuid raotamata sellele ta ei saa määrata
rahatriibri ega ka tasu maksmist (tunnistajate
manakate).”

Samuti ei saa prokurör üljakuulata randega
tunnistajad ning ajatundjaid.³ Nii JKKK § 144e
järgi: „Tunnistajad ja ajatundjad annavad
oma selituse randete.”

Samasuguseid amettoiminguid on täi-
gustatud sordde saatma ka jsk-kohta proku-
rörile.

¹ Reaktsioon süüteos loetakse igasugusest teoga, mille eest
rõõdame määrata karistusse rangisest ja eestest krimi-
nalmanuallusest.

² JKKK järgi rõõdame ka ajatundjaid seluurimisel ja kohtu-
raandades.

või jsk-kohtule allurais süütegudes (JKKK § 146')
 juhul, kui jsk-kohtule prokuröör on arandust
 teinud maakohtule allurais süütes, peab
 rüüma saama kõik asja kohta käivad aktid
 maakohtu prokuröörile. (JKKK § 145)

JKKK §§ 144 ja 146' mainitud prokuröörile ei-
 gused teinud arandust seluurimise reegli-
 te järgi; rändava omistada ka kohtupoliitsei-
 ametnikke, ralgil arandust ei ole anda rau-
 gistuskaaske. Teinud arandust, on kohtu-
 poliitiametnik kohustatud saama kõik asja
 kohta käivad tõendid ning aktid ishes oma
 arvamusga pädera kohtu prokuröörile. Juhul-
 mil, kui süüdistata on kohtupoliitsei korralduses,
 on kohustatud kohtupoliitsei ametnik ka rüüma
 teinud prokuröörile. (JKKK § 147)

Peale selle, kui jsk-kohtu prokuröör rüü kohtu-
 poliitiametnik on süüesje üle annud maakohtu
 prokuröörile, annab rüüma omakorda kõik süütes
 kohta käivad aktid seluurimist taotluse nõudlega
 kohtu-uurijale üle. Kui üheaegselt aktid on ei-

prokuröörile edasi andma. (JkKc §§ 310^e ja 310)

§5. Aranduse sulgemine, sustamine ja lõpetamine.

Kaitsepolitseiametnik, toimetanud kergis rüügas-
kes süüteo ehk kuriteos aranduse, saadab rüü-
meri edasi selle kohtu prokuröörile, millele antud süü-
tegu allub. Aranduse edaspidine käik on niisid
mitmesugune, oleneb sellest, milliseid tulemusi
on arandus andnud. Kui on arandusega korda läi-
nud kindlaks teha, et teos on olemas süüteo tun-
nusid, et kahtlusalune on süüteo autor ja et
pandurad kriminaaljälitamise seadustatud ta-
vistused ning et süütegu allub sellele kohtule, mille pro-
kuröör on toimetanud arandust, siis maakohule alla-
rvis süütegades maakohu prokuröör teatab kas rahun-
detult kohtu es süüdistuse või nõuab seluuri-
mise aramist, mis loomalt olnes süü-
teo raskusel või lihtsusel. (JkKc §62)

Jahul, kui süüdlane pole kindlaks tehtud,
tulb arvata, et arandus seistatav. JkKc lä-

hemalt midagi selle kohta ei maini:

Prokurör, selgenud aranduse ning nõudnud eeluurimise teinematist, soodab kõik aktid tein-
ditega kohta-uurijale, ühtlasi teotades kõikuid,
milliseid tuleb rangistada või üle kuulata kui
tunnistajaid. (JKK § 66).

Kui arandusel selgub, et kordasoodetud tege pole
karistatav, jääb aralik süüdistus" teotmata ja
arandus lõpetatav. (JKK § 64).

Araliku süüdistust ei saa teota järgmistel
juhudel:

1. süüdistatu surmaga;
2. loobumisel karistuse teotist teotidelt
pühul;
3. kui asja kohta on juba olnud seadusjärgi teot;
4. kui tege ei loota süüdistust;
5. kui on armu antud;
6. kui süütege on arvanud. (JKK § 6).

---

1) Araliku süüdistust võib teota ainult üks
prokurör või selle kohusetähtja ja seadagi ai-
nult kindlate teinidite olemasolul. (JK § 64; JKX
§§ 1 ja 3)

§6. Eeluurimise organid.

Eeluurimise organitena teatakse jaapanis jsk.-kohtu-uurijad, kohtu-uurija kohustäitjana ronnemod kohtuametipraktikandidid (kes ü katsel on täiendunud) ja kohtunikud.

Jsk.-kohtu-uurijaid määratakse ametisse igal aastal kohtunike hulgest kohtuministri poolt. Nii §K5921 öeldakse: „Iga aasta määrab kohtuminister ühe või mitu kohtuniku määrkohtu juures, kes süs kohtule alluvas asjus eeluurimist teinetevad.“ Seega kohtu-uurijaid määratakse ametisse üheks aastaks, milliaja jooksul ei saa ette nähta mingit muudatust kohtu-uurijate koosseisus kui ka teinimigete jaotuses, rälja eristad jks ette nähtud juhtudel. (jks §24).

Kohtu-uurijate ametisse määramisega jagatakse ja määratakse kindlaks nende rahel ka

ametloominguid kohtuministri poolt antud es-
kirjade alusel (JKS § 330).

Peale jõe kohtu-uurijate teimetarad el-
uurimist (vanemad kohtuameti praktikandid
kohtu-uurija asetatjaten ja kohtunikud.

Nii kõrgema kohtukoja esimene rüüb määrata üht
kõrgema kohtukoja kohtuniku eluurimist teimeta-
ma sajad, millised tebrad kõrgemas kohtukojas
esimese rüü rüümasi instantsina erutamisele.

Tarviduse korral rüüb kõrgema kohtukoja esimene
määrata eluurimise teimetajaks ka mõne muu
kohtuniku mõnest teisest kohtust-harilikult
aga Tokio maa kohtust. (JKS § 355)

Teatud juhtudel rüüb kohtu-uurija ise paluda
mõnd teist kohtuniku eluurimist teimata, kui
süüalune rüüb rüümasi jaoskonnas. (JKS § 370)

Reeglipäraselt on eluurimist kohustatud
teimata see kohtu-uurija, kelle jõe on süüte-
ga korderaatmine alanud rüü kus süü-
alune rüüb (JKS § 26). Juhul, kui süü-
tegu on korda saadatud rahimaal, milline

on aga Jaapani seaduste jõege karistata, siis on kohustatud eluurimist teineta selle jsk. kohtu-uurija, kuhu süüalune on rälismaa poolt saaditud rei kusta on rahistatud. (jks § 29).

On süüteo kordasoolmist osa rätanud mõni keisi perekonnaliige, siis restarat süütege on kohustatud eluurimisele rötma see kohtunik, keda sellis on määranud kõrgem kohtukode. (jks § 50 ja 51).

§7. Eluurimise algamine.

Kui arandusega on selgitatud süüteo ole-mesolu ja kohtusalune isik, siis eluurimisel on rill tarvis koguda ja fikseerida tõendeid lõppmenellusis, s.o. lohendade süüsimast, kes süüalune tuleb kohtu rätte anda rei lõpetada kriminaaljälitamine.

Seaduslikkudes ajundites kohtu-uurijale

eeluurimise alustamiseks on:

1. prokuratuuri ettepanek;
2. maakohtra . . . ;
3. in flagrantssüütegude puhul enda
ärinägumine.

Lõige tavalisem eeluurimise ajend on prokuröri ettepanek. Kui jkxx § 67 öeldakse, et rätja arvatud in flagrantssüütegude juhtudel, ilma prokuröri taotiseta pole kohtu-uurijal lubatud teineta eeluurimist. Seega in flagrantssüüteo cordasaatmisel võib kohtu-uurija omal algatusel eeluurimist teineta, ilma et pruugiks in oodeta prokuröri ettepanekut. Sama ütleb ka jkxx § 146.

Maakohtra ettepanekul alustab eeluurimist kohtu-uurija sel juhul, kui maakohus lõppmenetlusel leiab, et kerge süütoos peetak tege
kuulab raske liiki. Sel puhul maakohus tege-
tab soja arutuse ja saadab süüsoja kahtu-
uurijale eeluurimiseks. (jkxx § 241^e)

Kui süüta kohta on eluurimine juba teinud, maa kohus seistab lõppmenetluse ning määrab kohtuniku, kelle ülesandeks on süükojas teinud uus eluurimine. Maa kohtu poolt määratud kohtunik võib sama teinud korda sooda ja abinõusid tarvitada kui kohtu-uurija. (XXXX5419)

Teisi eluurimise alustamise ajendud kohtu-uurija ei tunne, kui mitte arvestada kõrgema maa kohtu ja kõrgema kohtuaja eluurimise taotlusi, mida eluurimises esitatakse nende endi huultest ja poolt rääitud kohtunikele mitte aga kohtu-uurijale.

Teisab sel puhul kõrgem maa kohus lõppmenetluse kord, et süütega kuulub raskesti suritada lüki, mitte aga kergesti süütega lüki naga esialgu arroti, on kohustatud kõrgem maa kohus lõppmenetluse edasi lükkama, määrates ühtlasi kohtuniku, kelle ülesandeks on süütega järgi uurida ning sellest aruanne esitada. Määratud kohtunik võib kõneleid sama abinõusid tarvitada kui seda kohtu

§8. Eeluurimise menetlus.

Nagu juba eelpool mainitud, on eeluuri-
mise otstarbeks selgitada süüteoaja seeräsi,
et kohtu-uurija rõiks otsustada, kas anda süü-
aluse kohta välti või kriminaaljälitamine lojje-
tada.

Saanud maakohtra prokuröürlt taotisi eeluuri-
mise alustamiseks, saadab kohtu-uurija süüdiõstetule
kutsu kohtu ette ilmumises. Kutsu peob saaditama
rähemall 24 fundi enne kohtu-uurija juurde
ilmumises määratud tähtpäeva. (jxxx § 69.)

Süüalusele toimetele kutsu kätte kohtu-
fai tur (jxxx § 70) jahul, sui süüdiõstetule
mõnus teises kohtu-piirkonnas, teeb kohtu-uuri-
ja ülasandus toimetele süüaluse ülekoolomist
rähemal jxx. kohtu-uurijale või jxx. kohtunikale
toma postil esitatud küsimuscara alusel.
(jxxx § 70) Süüdiõstetule eeluurimisele ilmumisel

peab rüümele rõhelt samal päeval üle kuulama. (Jekk § 694).

Jäeb süüalane ilmutata temale määratud tähtpäeval ja tunnil, võib kohtu-uurija rõiselles palutada kohtunik (ersuchte Richter) anda sundtooma-käsu. (Jekk § 71).

Kohtu-uurija ning palutud kohtunik võib anda sundtoomakäsu enne kohtukute saadmit süüalusele järgmistel juhtudel:

1. kui süüalusel pole kindlat elukohta;
2. kui on karta, et süüalune häirib süütoendeid või põgeneb;
3. kui on karta, et süüalane andab edaspidisele kuriteoh. (Jekk § 72).

Sundtooma all üldiselt talib mõista süüaluse toomist kohtu kohtu-uurija või kohtuniku poolt antud mandaadi põhjal sunnirüsiliselt poliitui või sändermide abil.

Sunnirüsiliselt toodud süüdlast talib 48 tunni jooksul üle kuulata. Kui peale ülekuulamist pole antud rangituskäsku, talib süü-

olune lahti lasta. (JkKk § 43^y).

Jahul, kui süüalune jääb kätte või kassa peale tähtpäevras kohtuse ilmumata haiguse või mõnel muul ärgustatud põhjusel, siis on kohtu-uurija või palatud kohtumik kohustatud minema süüaluse juurde ja teda seal üle kuulama. (JkKk § 74).

Süütoimide saamisega on keelatud kohtu-uurijal teavitada peitust või ätrardust süüaluse vastu. (JkKk § 94). Ülekuulamise kohta esitab sekretär protokoll, märkides seal nii süüalusele esitatud küsimusi, kui ka rünnakult saadud vastuseid. Peale protokolliga koostamist loetakse see süüalusele ette, millele siis süüalune alla kirjutab ning oma peitust juurde lisab. (JkKk § 95).

Kui süüalune ei saa alla kirjutada ega peitust protokollile juurde lisada, siis tuleb sellest protokollis mainida. Süüalusel on õigus nõude protokollist ära võtta. (JkKk § 97).

Kui süüalune on tunnu, siis esitab kohtu-uuri-

ja rümasel küsimusi kirjeliikult. On aga süüaluses kurtamm, kirjaoskamatu tumm rüa rähimaalane, kes ei ralda, isapani kult, siis kohtu-uurija määrab neile tõlgi. Kohtu-uurija on kohustatud tõlgi rannutama (JXXX §§100-101) Samad normid rühete eranditega on rakendatud ka tunnistajate suhtes.

Eene süüaluse ülikuulamisest on keelatud anda rangistuse käsku, kuigi kohtu-uurija arwab, et süütega on rangimajaga rüa nel raseme karistusega karistatud. Ainult süüaluse põgenemise kartusel võidakse rümanu rangistada ka ülikuulamiseta (JXXX §75). Rangistamist peab alati põhjendada (JXXX §169) Mandaadid" peavad alati sisaldama: süüteo kirjelduse, süüaluse nime, elukohta ja elukohta. Kui süüaluse nimi on teadmata, tuleb mandaadis anda rümanu kirjeldus. Mandaadis tuleb märkida ka selle väljandmise lund, I Mandaatide all mõeldakse kohtuotsused, sunnitoema ning rangistusotsuseid.

joär ja aosta, mille kirjutarad alla koh-
 tunik või kohtu-uurija ja sekretär. (JXXX 576)
 Vangistus- ja sundtoomakäesud koostatatakse me-
 terelt tärniduotele mitmes esemplaris, mil-
 lised siis antakse poliitiametnikile või san-
 darmidele täitmiseks. Süüaluse rahustamisel
 või sundtoomisel on kohustatud kõik täide-
 saetja poliitnik või sandom süüalusele te-
 su etta näitama, kui rüüman seda nõuab.
 Täidetud sundtooma- või vangistuskaasule ta-
 lel määrada selle täidesaatmise alg ja kaht.
 Juhul, kui mõnda neist kaasudest pole rõu-
 malik täita, siis tuleb mainida täitmata
 jäänud kaasule selle täitmata jätmise põh-
 jused, mida siis allakirjutatult ja pitseri-
 tult peab prokuröörile edasi saatma. (JXXX 577)
 Poliitiametnikud või sandomid, alles
 varustatud eluoludega kaasudega, on õigus-
 tatud ette võtma majas läbiotsimise, kui te-
 cib kahtlus, et süüalune end seal varjab.
 Läbiotsimise juures peab rüübima kas läbi-

otutera raha eestseija rõi kaks manukat.
 Üldiselt tule silmas pidada seda, et maja
 läbiotsimist ei saa teineta eene ega pärast
 päikese tõusu, selje arvatud röörest-
 majad ja sisseseiduhaorid kus läbiotsi-
 mist rõi korraldada ka äösel, kuid
 ainult publicumile aratad tundidil. (jxxx § 78).
 Vorjab end süüaluse mõnes teises kohta.
 jroscunas, süs hädatarrikel juhtudel rõi
 kohta-uurija saata politseiametniku rõi sänder-
 mi mandadega raftere jro. kohta-uurija, koh-
 tanika rõi procuröri juurde, kellele süs
 politseiametnik rõi sanderum on kohustatud
 seda kesse ette näitama ning otsekohesest täitmisest
 nõudma. (jxxx § 79)

Süs kohta-uurijal on rõimatu teade, kus
 süüaluse rüüb, saadab ta kõicid kõrgemate
 maa kohtate procuröridele süüaluse iise
 kirjelduse süüaluse rahitamiseses ning järd-
 uurimiseses. Kõrgemad maa kohtate procurörid
 teesivad omakorde oma jro. proku-

rõu süüalust kinni pidada ja järele uurida, kusjuures prokuröri poolt välja antud kinnipidamise käsk omab sama tähenduse kui vangituskäsk. (JkKK § 80).

Süüalune teenib tegusõjareas, siis saadetakse mandati selle süüaluse ülemisele, kus siis on kohustatud süüalust teinutama kohtuniku ette. (JkKK § 81)

Süüaluse küsitlemisel võib järgneda eeluurimisest kõrvalhooldumise välteimiselt tõkendi määramine. Tõkendi määrab kohtu-uurija kui on oht, et süüalune hoidab eeluurimisest kõrval või kui on kartu süüteo jälgide kõrvaldamist või moonutamist. Tõkend pole koostrealt kindel sundrahund, vaid asjaolude muutumisel võib tõkendi muuta kas tugevamaks või nõrgemaks või koguni kaotada, kuulatus enne ärä prokuröri arvamuse. Nä JkKK § 86 põhjal, kui kohtu-uurija eeluurimisel leiab, et süüteoga pole koristatav

rangimajega rõi sellust raskema karistusega, siis rõi kohta-uurija alati rahistussäsa kehtestada.

fkkk tunneb 3 tõkendit: 1) rahistamist; 2) rästutust ehk tagatist, mis hõlmab kaotsjani kui ka kaändust; 3) rästutusliku rahu alla andmist. Peale selposlmainitud tõkendide fkkk mainib veel allkirja, mis aga ei esine eesseevratõkendina, vaid koos tagatisege. Nii fkkk § 150 järgi rõi kohta-uurija, ära kuulatus prokuröri arvamust, süüalust ta enda poolt räkibit süüalgu räkastada, kui süüalune kirjalekult kohustab igale kohta-uurija kutseli räkitusse ilmuma ja kui seeljuures (süüalune) ka tagatise esitab. Kui süüalune on teoräimeta, siis rõi sellist pärrit esitada ta seaduslik haaldaja.

Tagatise ehk rästutuse suuruse määrab kindlaks kohta-uurija esielgus rahistrahestamise määruses ehk dokumendis (fkkk § 151).

Tagatis rõi süüalune nii rahalises summas kui

ka räätpaberitus, soga tagatis selphulul ras-
 tetel kaatsjoni mõistele, ei nendes Eesti KK § 215
 mainitud kaatsjoniist sellis, et rüümsast rööb esita-
 da ka räätpaberis - Eesti aega rahas.

Tagatis rööb seisnede ka kaändades, kus kolme
 eik rötal enesele kindla summa rahalist ras-
 tatust juhurs, kui süüalune jääb kohtu-uurija
 kehtsel kohtusse ilmumata. JK § 152 järgi
 rööb kaändajast alla ainult see eik, kes
 elab kohtupiirkonnas ja kelle maxsuräimes
 pole kahtlust. Ajutiselt rahast lastud süüaluse
 se kohtusse rööb kohtu-uurija juurde kutsumisel
 peab rüümsale sootma kätte vähemalt 24 tundi
 enne kohtusse ilmumises määratud tähtpäeva.
 (JK § 153). Jääb süüalune eeluurimisele
 kutsu peale mõjura põhjuseta ilmumata, teeb
 kohtu-uurija, äre kuulatus prokuröri arvamust,
 kes terve rööb osalise tagatise sissenõudmise
 otuse. (JK § 154, 155). Ühvaigsel tagatise
 sissenõudmise otustamisega peab kohtu-uurija
 tihitama ka süüaluse ajutiselt rahastamise otuse.

kuu kohtu-uurija tarvilikuks peab, võib ta ka eeluurimise kohtu tähistade ajatist reben-
lusemisse otsust. (JOKK § 156²).

Kõrgema süütegude puhul kohtu-uurija, ära kuulunud procuröri arvamuse, võib süü-
aluse anda sugulaste, haimeleste või sõpra-
de vastu alla, kes kirjeldikalt kohustuvad süü-
alust ega vastu peab kohtu ette tooma. (JOKK § 157)
Jäeb süüaluse kohtu-uurija kohtu määr-
lud tähtpäeval kohtusse ilmumata, tähistab
rünnaku vastu alla andmise määruse, ära ku-
lanud procuröri arvamuse. (JOKK § 160²).

Kui eeluurimisel selgub, et süütegu kuulub
üleostomiste või rehatrihrija karistatavate süü-
teguh hulka, või kui peab tagatise andmist
süüaluse protsessist vabastatavale (die Befreiung vom
Prozesse ausspricht), kohtu-uurija on kohustatud
selle nõutud tagatist tagasi andma, kuulunud
annu ära procuröri arvamuse. (JOKK § 157).

Tõu leidmises on kohtu-uurija kohustatud
ka tunnistajaid üle kuulama.

Esikirjad, mis kehtivad süüsluse ülevõla-
mise kohta, kehtivad teatud eranditega
tunnistajate kohta.

Tunnistaja all mõeldakse üldiselt isikut,
kes uuritavat sündmust on oma meeltega
tajunud. Seda tunnistajaks saab olla ainult
füüsiline isik. Nüüman on kohustatud kõike
seda edasi andma, mida ta oma meeltega
on tajunud, erineses sellis suhtes sejatund-
jast enda asendamatuseni.

Tunnistajaid kututakse ülevõlamisele
kutsulehega. Kutsuleht peab sisaldama tunni-
staja nime, elukohta, eluajaga, ilmumise päe-
ra, tunni ja koha ning mittetilumise taga-
põhjused. Kutsuleht tuleb tunnistajale saata
sõbralikult 24 tundi enne ülevõlmisele ilmu-
misele määratud tähtpäeva. (J.K.K. § 115)

On tunnistaja sõjerasilane, kes teenib tege-
sõjerasis, saadetakse kutsu tema ülevõlmisele, kes
saadetakse tunnistaja ülevõlmisele või esitab koh-
tu-uurijale selle teostatuse põhjused. (J.K.K. § 117)

Kui tunnistajaks on isik keiserlikust perekonnast, siis kohtu-uurija on kohustatud tema juurde minema ja teda seal üle kuulama.

Kui tunnistajaks on süüalane, siis rüüast on kohtu-uurija kohustatud üle kuulama te ametkohas. Keiserliku parlamendi liiget kuulatakse üle istungjärju eestel, parlamendi osakohas. (Jekk § 130). Lõik teised isikud on kohustatud kohtu-uurija juurde üle kuulamiseks ilma. Jäeb tunnistaja mõjura põhjusele eeluurimisele ilmumata, trahrib kohtu-uurija teda rahatrahviga 2-20 yennini, pannes tunnistaja kanda ühtlasi ka ta mitteilmumisega seotud kulud. Enne trahvimääruse tegmist kohtu-uurija kuulab ära prokuröri arvamuse. Selle määruse peale võib tunnistaja kaebust tõsta, mis trahvi sissenõudmist seisatab. Jäeb tunnistaja ka teisel kutusel määratud ajaks ilmumata ilma seadusliku põhjusega, trahrib kohtu-uurija teda eelkõrdsel rahatrahviga, pannes ühtlasi tunnistaja

ta mittelmumisega seotud seluurimise kulud ning peale selle võib tunnistaja kohta anda sundtaotmiskäsu. (JCKK § 118).

Esitab trahritud tunnistaja 3 päeva peale pärast trahrimääruse tegemist oma mittelmumise kohta õigustatud põhjendusi, rebasekohu-uurija ta rahatrahvist ning kulude tasumisest. Enne sel pool mainitud otuse tegemist peab kohtu-uurija ära kuulama prokuröri arvamuse. (JCKK § 100) Teeb tunnistaja usutera, et haiguse või mõnel muul ^{õigustatud} põhjusel tal pole võimalik üleküslamisel ilmunud, peab kohtu-uurija tunnistaja poolse minema ja teda seal üh kuulama. (JCKK § 116).

Tunnistaja kes on üleküslamisel ilmunud, on kohustatud kutselehti ette näitama. Kui kutseleht on kadunud, peab riimane oma isiksuse tõendama. (JCKK § 100). Enne tunnistajate üleküslamist on kohtu-uurija kohustatud neid rannutama, et nad, oma perime arusemise järgi puhast telt kõnlesid, mitte midagi

salatis ega juurde lisades." (JKKK §122.) Rand-
 deksist loetakse tunnustajate sekretäri poole
 ette, millele siis tunnustajad alla kirjutavad
 ning oma peksatid juurde lisavad (JKKK §122.)
 Teatud juhtudel tunnustajad ei saa küsitleda
 randega. Neid juhte jagatakse kahte gruppi:
 1) teaterad tunnustajad tuleb küsitleda seaduse
 kohaselt elote randide; 2) tunnustajad tuleb
 küsitleda randide raad siis, kui rüüandse-
 da si näevad.

Sjel tingimusel kuulotakse randide üle
 järgmiseid isikuid: 1) erakorrajat; 2) su-
 gela ja häimlasi; ka peale siinaluse rai era-
 korra ja alide lahutamist; 3) tema hooldajaid
 rai neid, es tema hoolduse all seisavad;
 4) tema teenijaid, ametnikke ja temaga seosela-
 raid isikuid. (JKKK §163)

Samasse olukorde on erutatud ka järgmised
 isikud: 1) isikud alla 16a. ranad;

2) raimehaiged;

3) surttunnenad;

- 4) isikud, kes on kaotanud eodanlisi õigusi;
- 5) isikud, kes enne sellesama eüütiopärest olid jätatud, kuid puudulike andmete tõttu on sündinud rabeatud. (Jekk § 124)

Jekk § 125. loetlet isikuid, kes küll röörad alla tunnistajateks, kuid kellel on õigus tunnistajast loobuda nagu:

- 1) riigi röö omavalitsuse ametnikud, kes on röödega kohustatud ametiõledumii pidama;
- 2) arstid, apteekrid ja drogistid;
- 3) ämmaemandad, procuristid, kaitjed, notarid, raimealikud, sui neile kõigile on ameti tõttu seadus usaldatud.

Tunnistajate ühikulemise kohta koostes sekretäri protokollid, mide tunnistajate ühikulemise ja millele sui tunnistajad ühes kohtu-uuri ja ning sekretäri alla kirjutavad ja pitotid juurde lisavad. Tunnistajate on õigus oma seletust muuta röö täiendade, mide tõleb aga eüesti protokollida. (Jekk § 131).

Jahul, kui tunnistaja elab tüües kohtu-uuri-kohtus, täimetab tunnistaja ühikulemist kohtu-uuri-

rija korraldusel see kohtu-uurija rõi palatud
kohtunik, kelle piirkonnas tunnistaja elab. (JCKK § 132)

Tõe leidmises kohtu-uurija on ko-
hustatud toimstame raatlusi, läbistami-
si ja rötusi.

Raatlusi all mäistab JCKK reedus-
likkude organite poolt paiga, esime-
te ja isikute otsust multega teju-
mist. Nii JCKK § 100 järgi, kohtu-
uurija peab mineme säüteo rõi mõnda
mussu kordasestmise kohta ning ette röt-
me raatlust, kui see tõe leidmises
on tarvilik. Kohtu-uurija menet-
luses esimerat raatlust reguleerivad
JCKK § § 100, 103, 107, 108, 135-141.

Raatlus jagunub lihtsaks ja tehniliseks.
Lihtsat raatlust toimetal kohtu-uurija
isiklikult, tehnilist raatlust selle-
raasta aga oscurite ehk asjatundjate kau-
du. Asjatundjate ehk oscurite all JCKK
§ 135. mõeldakse isikuid, kes oma teadmiste

rõõr eluolude talle on raimelised siu-
tu iseloomu, abinõude ja mõjude kohta
selgitust andma.

Asjatundjaid kututakse kohtusse kutsega,
nagu tunnistajaidki, kus on märgitud ilmumise
tähtpäev, tund ja koht, samuti
mittelimumise tagajärjed. Jäeb asjatund-
ja mõjura põhjuste uurimisele
ilmumate, peab rünnaku andma kõik
tema mittelimumisega põhjustatud uu-
urimise kulud, samuti ka rahatrakri
2 - 20 yannini, mille määrab kohtu-
uurija, kuulata ära procurööri arvamuse.
Jäeb asjatundja ka tüselt kutsel ilmumata,
karistab kohtu-uurija rünnakust peale kulude
veel kahekorra rahatrakriaga.

Asjatundja on õigus kolme päeva jooksul
peale trahrimääruse tegumist esitada kohtu-uu-
rijale tõendi, et mittelimumine oli õigustatud,
mispehul kohtu-uurija ära kuulanud procurööri, tühi-
tab trahrimääruse (jkkx 5136). Asjatundja te kohta rakandetarad 2000.

on üldiselt sarnased tunnustajate kohta kehtivate normidega. Nii JKKK § 136 järgi: „Määrused, mida käsitlevad §§ 115, 118-121, 123-125 ja 128, väljajäetud sündtooma-käru kohta käivad määrused, on rakendatavad ka asjatundjate kohta. Samuti §§ 100 ja 101 võidakse asjatundjate kohta rakendada.“

Et kindlustada asjatundjate erispsolust, peavad ka need raud jaudma. Raudandmine sünnib JKKK § 122 ette nähtud vormis. (JKKK § 137) Raudandmise keeldumisel võidakse keeldujat kohtu-uurija poolt karistada kuni 40 yennini. Enne teatrimääruse tegemist peab kohtu-uurija ära kuulama prokuröri arvamuse. (JKKK § 138). Teatrimääruse peab võib asjatundja esitada kaebuse, mis teatrimääruse täitmist seistab. (JKKK § 138)

Kohtu-uurija võib seluurimise jooksul määrata koostöö asjatundjate endi poolt või omal äranägemisel uusi asjatundjaid (JKKK § 139)

Asjatundjad esitavad oma arvamuse kirjalikult

kas kõik ühiselt või eraldi, märki-
des sealjuures ekspertide kuulutatud tundide
arvu. (JKKK § 140)

Asjatundjail on õigus nõuda reisi- ning pae-
raraha. (JKKK § 141).

Läbiotsimise all mõistab JKKK hoornete või
isikute läbiotsimist asitõendite leidmises.

Õietuse all mõistab JKKK tõendite rötmist kas
kinnisest ruumist või paupaiagast.

Selpealmainitud teimingute sooritamisel
võib rüüvida nii süüdistatu kui ta esindaja.

On süüdistatu raku all, siis tema juuresoleku tar-
viduse otsustab kohtu-uurija. (JKKK § 108)

Puudub selpealmainitud teimingute soorita-
misel süüdistatu, ta esindaja või isik, kes ker-
jab nõutud asja, peab kohtu-uurija ^{toimingute} juurde
kutsuma kas mõne ^{süüdistatu} sugulase, kes elab sealsamas
või nende puudumisel vastava linna- või maa-
koguduse eestseisuse. (JKKK § 104^c)

Läbiotsimisel või röövlusel leitud asjad, mis
võimaldavad teie selgitamist, tuleb asitõenditeks

sest loobuma, rõi kus mõnda esjastu on
kohustatud heidma saladuses, rõidaru asi-
toendina kaasa rätta ja arada ainult selle
eisiku (omonika) nõusolekul. (Jekk § 114).

Kõigi nende teimingute juures peab rüüme
kohta-uuri ja sekretär, selle ülesandeks on koos-
tada ette rõõked teimingute kohta protokoll.

Ei saa sekretär osa rätta eel pool mainitud toi-
mingutest, peab kohta-uuri ja kutsema
tema poolt ette rõõkate teimingute juurde
kaks manukat. Sel puhul koostab protokoll
kohta-uuri ja ise, millele süs kohta-uuri ja
ja manukad alla kirjutanad ja pibatid juurde
lisorad. Sekretär rõi kahe manukata ette rõõ-
tud teimingud loetaru lühikeses. (Jekk § 92).

Nü süs protokoll tuleb koostada iga teimetus
suhtes ja seda nü, et sellust selgus süüteose-
loom, süüte rahendid, kord saadmise päer, tund
ja koht, samati süüditatud eisku samasus. (Jekk
§ 103). Üldiselt kohta-uuri ja peab aga eelua-
rimisel selgitama nühesti süüalust süüditat-

raid kui ka kahtraid asjaolusid. (Jekk § 103²)

Süüaluse õigused eeluurimisel.

Süüalune võib kas isiklikult või oma esindaja kaudu rüüda raatlusi, otsingud või näetuse juures. Jahul, kui süüalune on rahistatud, siis tema rüükimine eeluurimise teinimise juures olub kohtu-uurijast. (Jekk § 108)

Kuid vaatamata sellele, kas süüalune rüübi raatlusi juures või mitte, peab kohtu-uurija esitõendeid süüalusele ette näitama ja temalt selle kohta lätust nõudma. (Jekk § 109)

Süüalusel on õigus nõuda, et talle lubatagu seltsuse täiendamist või muutmist. Säärasel korral peab süüalust uuesti ülekandama ja arje kohta käiraid seltsusi ja üsimasi protokollina. (Jekk § 96). Süüalusel on õigus nõuda sellist protokollist äre kirjja. (Jekk § 97)

Eeluurimise lõpetamisel peab kohtu-uurija saatma süüalusele raatlavast määrusest äre kirjja. (Jekk § 171)

kõik tõendid ja üleküülamise protokollid,
 ühtlasi teatama, raatluse toimutamise reje-
 dust, isikuid keda rahistada rõi keda tunnii-
 tajane üle kuulata.' Sellest rõi kahtlata
 järeldada, et eelpoolmainitud prokuröri nõu-
 did on kahta-uurijale kohustuslikud. Eri küsi-
 mus on eeluurimise täiendamise nõude kohus-
 tuslikkus. JKK § 162 järgi, kui prokurör
 leiab, et eeluurimine pole täielik, rõi ta nõi-
 da riimase täiendamist; keldal kahta-uu-
 rija seda täiendamest, peab prokurör aktid
 oma arvamusega 24 tunni jooksul tagasi saat-
 ma. Sellest paistab, et kahta-uurija kohus-
 tus on fakultatiivne. Seda siinimärgi nel § 166,
 kus öeldakse, et rippumatult prokuröri arva-
 must kahta-uurija peab eeluurimist lõpeta-
 ma seaduses eelpool mainitud juhtudel.

Tõxendi määramise rõi muutmisel kahta-
 uurija on kohustatud küsima prokuröri arva-
 must naga seda näeme JKK §§ 150, ja 159.

Eeluurimise lõpetamisel peab kahta-uurija

ühe exemplari lõpetamise otsusest prokuröri-
le saatma. (jxxx § 71). Prokurör võib kaaluda töötä
elluurimise lõpetamise samade ka protsessiit rüh-
tamise puhul. (jxxx § 72).

Üldiselt, procuratuuri ja kohtu-uurija ra-
cord on rajatud koordineerimise põhimõttele.

Kohtu-uurija on põhiliselt kohtu organ,
procuratuuri aga süüdistaja ja seaduslikuse
järelkõlge teostaja organ. Procuratuuri ell-
panek alustada elluurimist on ühe elluuri-
mise alustamise seaduslikkudest ajin distot.
On kohtu-uurija elluurimist alustanud, teostab
ta selle iseseisvalt ja vastutab selle eest.

Kaebused elluurimistoimingute peale.

Kaebusi ühiseste elluurimistoimingute peale
rõivad esitada näi süüaluse kuika teisid prot-
sessi osalised. Teisid küsimas, kas võib ka-
ebust esitada süüaluse esindaja?

Võimae õigusid rõime vaid alitada jxxx § 108

Selles paragrafris öeldakse: „Süüalust on õigas
kes iiklikult või oma süüdega kauda rüüsta
raatluse, läbiõitumise või rüütuse juures.“

Kui süüalust süüdega lubatakse rüüsta
eelpeet mainitud teimingute juures, siis juhul,
kui teiminguid rüütakse ette ebaseaduslikult, või
elmuksed mõned muud seaduse rüütused teod,
võiks süüalust süüdega esitada kaebuse.

Eluurimise teimingute peale võib kaebust
esitada ka procurör, nagu näeme seda JKK §172,
mida EKK§ ei tunnne.

Tunnustajad, osakud, manuskriptid, kants, vür-
matjad ja teised isikud, võivad kaebust esita-
da ainult siis ajjus, mis rahenditult nende
õigusi rüütavad, mida näeme JKK §§ 118, 136, 158.

Üldiselt kaebusi võib esitada ainult siis sea-
duses ettenähtud juhtudel ja nende otustajate
on rahenditult koogumal seiser kohus, mis
causat kaebuse (die Beschwerdegericht) nimi.

Kaebuse pealt tehtud otusele pole ka-
bused lubatud. (JKK §§ 293 ja 294). Kaebuse

esitamises on ette nähtud kolme päeva jooksul
 aeg, arstide otsuse kättesaamise pärast. (Jekk
 § 295). Kaebus tuleb saata kirjalikult sellele
 kohtule või kohtu-uurijale, kes vastava otsuse
 on teinud. Suur otsuse teinud kohtu-uurija või
 kohtunike, et kaebus on õigustatud, peab ta
 otsuses kaaratud punkti parandama, vastas-
 sel korral peab saatma kaebuse ühes oma
 arvamusega kolme päeva jooksul vastavalt
 eelmainitud kohtule. Kui kaebus käib seluuri-
 mise lõpetamise kohta, tuleb ka protsessi-
 mikat edasi saata. (Jekk § 296).

Kaebekohus, saanud kaebuse, uurib kõige-
 pealt järele, kas kaebus on lubatud ja kas ta
 on saaduses ette nähtud tähtaegade eeskirjad. Põh-
 dub üsna neist tingimustest, loetakse kaebus
 tagasi. (Jekk § 299) On kaebus teostatud seluuri-
 mise lõpetamise kohta ja kui kohus leiab selle
 õigustatud olevat, määrab ta kohtuniku, kes
 esja peab järele uurima ja tagajärjedest koh-
 tule teadustama. Asja järeleuurimisel on uurimise

kahtunikul somad õigused kui kahtu-uurijalgi.
(JKKK § 299.)

§ 9. Eeluurimise sulgemine ja lõpetamine.

JKKK tunnet ainult üht nimetatust ja nimelt Abschluss der Voruntersuchung ehk eeluurimise lõpetamise mõistet, mis hõratab eeluurimise lõpetamist kui ka eeluurimise sulgemist Eesti KKs järgi. Seda näeme JKKK § 161. "Seisab kahtu-uurija, et süüesjes pole pädev, või et edaspidine eeluurimine pole tarvilik, s.t. et eeluurimine on küllaldaselt ette valmistatud, soodab eeluurimise teemiku prokuröri le paluga, et rüünone eraldaks oma arvamusel eeluurimise lõpetamise kohta." Seega JKKK eeluurimise "lõpetamise" mõistet tarritatakse ka siis, kui eeluurimine on küllaldaselt ette valmistatud ja kui asi sooditakse edasi lõppmenetlemiseks. Et restora küsimuse käsitlemine oleks kergem ja ühtlasi ka selgem, siis selpoolmai-

netud mõtte antud, lõpetamise" mõiste asemel
tarnitan eeluurimise "sulgemise" nimega.

Eeluurimise sulgemise all mõistame elu-
uurimise lõpuks rünnak, s.t. kui esja kohta
on kogutud ja fikseeritud need tõendid, mis
on tarvilikud lõppmenetluse aramises.

JKK § 169' seldakse, et eeluurimise sulge-
mise otsus (die Entscheidung) peab olema esja-
liikult ja õigusalikult põhjendatud, milles koh-
ta-uurija peab kindlaks määrama süüteo
isiloomu ja olukorre ning tähendama, et süü-
aluse vastu on eellaldaseid süütaendusi; ära
määrades vastava rakundamiseli kuuluse sa-
duse.

Eeluurimise sulgemise otsus peab sobal-
dama peale kõige eelpealmainitud nel süü-
aluse nime ja JKK § 76 tähendatud tingimusi:
(JKK § 170) Samad eesküjed on kehtivad ka
eeluurimise lõpetamise kohta. Eeluurimise
lõpetamise all mõistame seda, kui peale elu-
uurimise lõpetamise otsuse jõustumisega ei raa

alata rama süüte kohta uut süüdistust,
 kui pole ilmnenud uusi ^{süü} tõendusi? (JKKK § 175)
 JKKK § 165 mainitakse juhtumeid, millele ilm-
 nemisel tuleb eluurimine lõpetada nagu:

- 1) kui süüte tõendid on puudulikud;
- 2) kui aralik kaebus on aegunud;
- 3) kui teo puuduvad süüetunnused;
- 4) kui süüte kohta on juba seadusjärgi otsus;
- 5) kui toimunud üldine armuandmine;
- 6) kui on karistuse seaduslik rätiselas.

Kõigel neil juhtudel peab kohtu-uurija süüa-
 luse protsessist rabeastama ja riimeri rangisak-
 kul - rangistust tühistama (§ 165)

Süüaluse protsessist rabeastamise puhul
 tuleb otsuses öelda, et jälitatud tege ei sisal-
 da süüetunnuseid, või et aralik kaebus pole
 lubatud mingi põhjusel. (JKKK § 169)

Protsessist rabeastamise või kohtu peatamis-
 otuse peale võib prokuröri kaebust teosta. (JKKK § 172)

1) Kes prokuröri poolt kohtule esitatud tõendite alusel
 on võimalik süüdistust teosta või mitte, otsustab esjome-
 ne kohas. (JKKK § 175²).

kaebuse töötamisega seistab eluüürimise lõpetamisi otsuse täitmine. (Jekk 174).

Seisab kohtu-uurija eluüürimise jooksul, et süütega kuulub ühestarmiste hulka, peab ta toimiku saama järelekohtunikult ja süüalust, kui rüümine rangis rüürib, rangistusest rabetama. (Jekk § 166).

Kui ühe süüto uurimisel kohtu-uurija arastab teise süüto, mis ei ole e'henduses eimisege, siis Jekk 87-st lahendust sellele juhale ei anna. Arastades aga Jekk § 67, kus lubatakse, rüüri arastades in flagrantisüütega puhul eluüürimist alustada ainnuüri prokuröri nõude, samuti arastades Jekk §§ 143² ja 144 talist arastata, et kohtu-uurija teatab meest süütoest prokuröri, hoelitõdes ühtlasi selle eest, arastades süüto kohtu käired andmeid ja tõendid kaduma ei lähin.

Kirjeldatust nähtub, et Jaapani protsess lubab erandse kestel saoritada ümikuud eluüürimis-taimniguid, rõimaldes prokuröri eestade süü-

distusakti ka aranduse põhjal, eeluurimise
 alustamise ajindis on prokuratuuril ettepanek,
 (rälje arvates in flagrantisüütegode puhul), eelur-
 imise rõib sihitud olla ainult kindla väiku
 raata ja selles süütes, mille kohta on ettepanek
 tehtud, aranduse lõpetajaks on prokurör, eel-
 uurimise lõpetajaks aga kohtu-uurija.